Temel Linux Komutları

FOSSwire.com

Dosya İşlemleri

ls - dosyaları listeler

ls -al - gizli dosyalar dahil dosyaları listeler

cd dir - belirtilen dizine girer

cd - ev dizinine geçiş yapar.

pwd - mevcut dizini gösterir

mkdir dizin - belirtilen isimde dizin oluşturur

rm dosya - dosya siler

rm -r dizin - belirtilen dizini siler

rm -f file - belirtilen dosyayı silmeye zorlar

rm -rf dizin - belirtilen dizini silmeye zorlar

cp dosya1 dosya2 - dosya1'i dosya2'ye kopyalar

cp -r dizin1 dizin2 - dizin1'i dizin2'ye kopyalar; dizin2 yoksa oluşturur

mv dosya1 dosya2 - dosya1'in adını dosya2 yapar.
ln -s dosya bağ - belirtilen dosyaya sembolik bağ
olusturur

touch dosya - boş dosya oluşturur

cat > dosya - dosyaya girdi yönlendirir

more dosya - dosyanın çıktısını sayfalayarak gösterir

head dosya - dosyanın ilk 10 satırını gösterir

tail dosya - dosyanın son 10 satırını gösterir

tail -f dosya - dosyanın son 10 satırını eşzamanlı olarak gösterir.

Süreç Yönetimi

ps - aktif süreçleri gösterir.

top - tüm süreçleri gösterir

kill pid - belirtilen süreçi sonlandırır

killall *proc* - belirtilen tüm süreçleri sonlandırır

bg – durdurulmuş işlemi arkaplanda yapmaya devam eder.

fg - arkaplandaki işi ön plana getirir.

fg *n* - n numaralı işi ön plana

Dosya İzinleri

chmod RAKAM *dosya* – Belirtilen dosyanın izinlerini rakamsal olarak değiştirmeye yarar. Her rakam kullanıcı, grup ve diğerlerini ifade eder ve 3 hanede kullanılır:

- 4 okuma (r)
- 2 yazma (w)
- 1 calıştırma (x)

chmod 777 - read, write, execute for all

chmod 755 - rwx for owner, rx for group and world Daha fazla seçenek için: **man chmod**.

SSH

ssh kullanici@sunucu - belirtilen makineye bağlanır.

ssh -p port_numarası kullanici@sunucu belirtilen sunucuya belirtilen porttan bağlanır. ssh-copy-id kullanici@sunucu - parolasız giriş için ssh anahtarını belirtilen sunucuya kopyalar

Arama

grep ifade *dosya* – belirtilen dosyalarda ifadeyi arar

grep -r ifade dir - belirtilen dosyalarda ifadeyi özyineli aratır.

komut | **grep ifade** - komutun çıktısında ifadeyi aratır

locate dosya - belirtilen dosyayı aratır

Sistem Bilgileri

date - mevcut saat ve tarihi gösterir

cal - içinde bulunan ayın takvimini gösterir

uptime – sistemin açık kalma süresini gösterir

w - sistemle ilgili özet bilgiler verir

whoami - giriş yapan kullanıcıyı gösterir

finger kullanıcı - kullanıcı hakkında bilgi verir

uname -a - çekirdek bilgisini gösterir

cat /proc/cpuinfo - işlemci bilgisini gösterir

cat /proc/meminfo - RAM bilgisini gösterir

man komut - belirtilen komutun kullanım kılavuzu

df - disk kullanımını gösterir

du - dizinin kullandığı disk alanını gösterir

free - kullanılan RAM bilgisini gösterir

whereis uygulama - uygulama yolunu gösterir which uygulama - uygulamanın tam yolunu gösterir

Sıkıştırma İşlemleri

tar cf dosya.tar dosya – dosyayı içeren bir tar arşivi oluşturur.

tar xf dosya.tar - dosya.tar içinden dosyaları açar.

tar cf dosya.tar.gz dosya - Sıkıştırılmış tar arşivi oluşturur. (gzip)

tar xf dosya.tar.gz - Sıkıştırılmış arşivi açar. tar cf dosya.tar.bz2 - Sıkıştırılmış tar arşivi oluşturur. (bzip2)

tar xf dosya.tar.bz2 - Arşivi açar.

gzip *dosya* – Dosyayı sıkıştırır ve uzantısını gz yapar.

gzip -d dosya.gz - sıkıştırılmış dosyayı açar.

Αğ

ping hedef - hedefe ping atar ve sonuçları gösterir.
whois domain - belirtilen alan adının kayıt
bilgilerini gösterir.

dig *domain* - Belirtilen alan adının DNS bilgilerini gösterir.

dig -x host - PTR kaydını gösterir.

wget file - dosya indirir.

wget -c *file* - Durdurulmuş indirmeye devam eder.

Yazılım Derleme/Kurma

Kaynaktan paket derleme:

./configure --prefix=/usr

make

make install

pisi it paket - Belirtilen paketi kurar

pisi rm *paket* - Belirtilen paketi kaldırır

Klavye Kısayolları

Ctrl+C - Komutu durdurur, sona erdirir.

Ctrl+Z - Komutu durdurur, devam etmek için **fg** arkaplanda devam için **bg** kullanılır.

Ctrl+D - konsol oturumundan çıkış yapar.

Ctrl+W - Mevcut satırda bir kelime siler.

Ctrl+U - Tüm satırı siler.

Ctrl+R - Komut geçmişinde arama yapar.

!! - Son verilen komutu tekrarlar.

